

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การศึกษาเปรียบเทียบคำศัพท์ภาษาโซในจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร
ชื่อนักศึกษา	นางสาวเอมอร ชื่นชม
สาขาวิชา	จารึกภาษาไทย
ภาควิชา	ภาษาตะวันออก
ปีการศึกษา	2542

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้คือ การศึกษาและเปรียบเทียบคำศัพท์ในภาษาโซ จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้สำรวจคำศัพท์พื้นฐานภาษาโซ ซึ่งประกอบด้วยหน่วยวรรคจำนวน 1,573 หน่วยวรรค นำไปสัมภาษณ์ผู้บอกภาษาจำนวน 6 คน ซึ่งได้คัดเลือกไว้เป็นตัวแทนของคนโซที่จะศึกษาถิ่นละ 2 คน โดยควบคุมตัวแปรทางสังคม คือ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ภูมิสำเนา และภูมิหลังของกลุ่มสมรส

ผลการวิจัยปรากฏว่า ภาษาโซทั้ง 3 ถิ่น มีการใช้ศัพท์แบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ ประเภทที่ 1 ใช้ศัพท์เหมือนกันทั้ง 3 ถิ่น รวม 690 หน่วยวรรค ประเภทที่ 2 ใช้ศัพท์แตกต่างกันทั้ง 3 ถิ่น รวม 305 หน่วยวรรค ประเภทที่ 3 ใช้ศัพท์เหมือนกันบางส่วน ต่างกันบางถิ่นรวม 578 หน่วยวรรค การใช้ศัพท์ในภาษาโซจังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม และจังหวัดมุกดาหาร จึงมีทั้งเหมือนกันและต่างกัน ศัพท์ที่ชาวโซทั้ง 3 ถิ่นใช้เหมือนกันล้วนเป็นศัพท์ดั้งเดิมของภาษาโซ ส่วนศัพท์ที่ใช้ต่างกันนั้นเป็นศัพท์ที่ยืมมาจากภาษาญ้อ ภาษาถิ่นอีสานและภาษาไทยกลาง บ้างบางคำ

จากการเปรียบเทียบจำนวนศัพท์ที่ชาวโซใช้พบว่าการเปลี่ยนแปลงไปจากศัพท์ดั้งเดิมของภาษาโซทั้ง 3 ถิ่น จำนวน 883 หน่วยวรรค นับได้ว่าการเปลี่ยนแปลงคำศัพท์ขึ้นในภาษาโซเป็นจำนวนมาก และถ้าดูความแตกต่างในการใช้ศัพท์ตามกลุ่มความหมายจะเห็นว่า กลุ่มที่ใช้ศัพท์แตกต่างกันมากคือ คำขยาย ซึ่งเป็นกลุ่มความหมายที่มีการใช้ศัพท์แตกต่างกันไปตามสภาพภูมิศาสตร์ และการรับเอาภาษาของกลุ่มคนที่อยู่ใกล้เคียงกันเข้ามาปะปน รวมทั้งได้รับอิทธิพลจากการสื่อสาร คมนาคม และเทคโนโลยีสมัยใหม่